

Vide Votum religionis, Castitas simplex, et Parens.

J

JOANNES.

Beatus Joannes Baptista juxta multorum sententiam fuit auctor religiosi status, l. 3, c.

Virgo fuit, et votum virginittatis fecit, l. 9, c. 4.

Beatus Joannes Evangelista an fuerit a nuptiis Canae Galilaeae vocatus ad Apostolatam relicta sponsa, c. 6.

Vide Apostolus.

Beatus Joseph virgo fuit, et votum castitatis emisit, c. 1.

JURAMENTUM.

Juramentum de servandis statutis alienius collegii non obligat ad servanda statuta consuetudine derogata, l. 10, c. 8.

Vide Professio, et Matrimonium.

JURISDICTIO, ET JUS.

Jurisdictio ordinaria potest limitari per reservationem, l. 2, c. 17.

Vide Potestas.

Ex jure divino potest aliquid esse dupliciter, l. 8, c. 6.

Jus dupliciter sumi potest, c. 5.

Jus proprie dictum quale sit, ib.

L

LABOR.

Labor manuum in ordine ad vitam sustentandam quando cadat sub praecipuum, l. 8, c. 8.

Vide Religiosus, Filius, et Monachus.

LEGATUM.

Legatum religioni relictum sub conditione repugnante paupertatis voto, non est acceptandum, et est ipso jure nullum, l. 8, c. 11.

Vide Paupertas solemnitis.

LEX.

Lex prohibens non irritat, nisi id expresse declaret, l. 2, c. 16.

Vide Consuetudo, et Praecipuum.

LICENTIA.

Qualis sit licentia Praelati expressa et tacita, l. 8, c. 11.

Vide Paupertas solemnitis.

M

MALITIA, Vide PECCATUM B. VIRGO MARIA.

Beata Maria Virgo a primo instanti conceptionis perfectionem a Deo accepit, illi tunc Deus abstulit fomitem, et infudit virtutes; in eo etiam elicitum actum eharitatis, l. 1, c. 3.

Votum perpetuum virginittatis emisit, l. 9, c. 4.

Vide Baptismus.

MARITUS.

Vide votum religionis, Castitas simplex, et Conjugatus.

MATER.

Vide Parens, et Pater.

MATRIMONIUM.

Inhabilitas ad matrimonium non oritur per se, nec ex voto castitatis, nec ex aliqua consecratione aut benedictione humana.

Neque ex traditione religiosa, l. 4, c. 3, 8 et 9.

Oritur vero ex jure ecclesiastico, l. 2, c. 10.

Inhabilitas ad matrimonium, ut possit induci, supponit auctoritatem publicam et supernaturalem, c. 9.

Non est inhabilis ad matrimonium, qui vere se tradit religioni, non tamen habet animum vivendi, nec se obligandi ad castitatem, c. 10.

Impedimentum sequentis matrimonii est habitus religionis assumptus, etiam sine professione, l. 5, c. 8.

Item professio nulla, quando ex illa manet votum simplex castitatis, l. 7, c. 2.

Vide Votum Religionis, Votum castitatis, Professio, Castitas simplex, Clericalis, et solemnitis, item Consecratio, Clericus, Servus, Ordo, Religiosus, Societas Jesu.

Matrimonium consummatum sine consensu alterius conjugis inhabilitat ad ingressum religionis invalidando illum, l. 5, c. 4.

Matrimonium contrahens post Baptismum cum voto castitatis antea facto nullam incurrit penam, l. 9, c. 21.

Matrimonium sub conditione, etiam per verba de praesenti impleta conditione, non incipit esse matrimonium, donec repletur, l. 6, c. 12.

Qui ita contraxit, impleta conditione tenetur praebere consensum, et ad id cogi potest, ib.

Matrimonium semel nullum nunquam incipit esse validum etiam ablato impedimento propter solum temporis fluxum, l. 7, c. 1.

Ut matrimonium nullum ratificetur, non est necessarium ut uterque consensus eodem tempore exprimitur, sed satis est eundem consensum presumptive concurrere, ib.

Conjugi etiam juranti se invalide contraxisse matrimonium ex quocumque defectu occulto, non creditur in judicio, nisi aliunde interveniat sufficiens probatio, c. 3.

Si quis ex metu cadente in constantem virum contrahat matrimonium, et postea in foro externo metum probare non possit, potest in conscientia de facto se separare et fugere, nisi aliunde ad aliud abligetur, ib.

In matrimonio rato, in nullo casu, etiam gravissimae necessitatis, potest Episcopus dispensare, l. 6, c. 15.

Matrimonium ratum nunquam dissolvitur ex natura rei, sed solum per superioris potestatem, ib.

In matrimonio rato potest Papa dispensare, c. 16 et 17.

De facto dispensavit Gregorius XIII, c. 16.

Matrimonium ratum et consummatum non potest dissolvi per dispensationem etiam a Papa, c. 17.

Nullum praecipuum positivum datur obligans omnes et singulos homines pro aliquo tempore ad matrimonium contrahendum, l. 9, c. 4.

Dabatur vero naturale, obligans solum primos homines ad humanam propagationem, tam pro statu innocentiae quam naturae lapsae, pro tempore illo necessitatis, ib.

Vide Filius, Professio, Obligatio, et Parens.

NOVITIUS, ET NOVITIATUS.

Novitius non habens votum religionis potest egredi sine rationabili causa, et absque ullo peccato, l. 4, c. 3.

Non potest vero expelli sine causa, quin expellentes graviter peccent, ib., et c. 10.

De bonis novitii vel novitiae tempore novitatus nihil etiam sub ratione mutui potest tribui monasterio, excepto victu et vestitu; de aliis vero bonis potest, c. 9.

Novitius per religionis ingressum non obligatur ad profitendum, quamvis non habeat justam causam ad egrediendum, c. 10.

Egrediens non tenetur satisfacere expensas a se factas in religione, ib.

Religio non tenetur novitio egredienti restituere quod donavit in suam sustentationem, nisi quod non consumpsit, ib.

Novitius non potest licite contrahere matrimonium, ib.

Si contrahat, et consummet, tenetur egredi ubi primum commode possit, alioquin tenetur ad restitutionem expensarum religionis; si vero non consummavit, et velit adhuc manere animo profitendi, vel saltem expectandi an a Deo ad id moveatur, potest, ib.

Novitio per ingressum religionis priora vota non extinguuntur, sed suspenduntur, ib.

Novitius gaudet privilegio canonis et fori, ib.

Vide Ingressus religionis.

Novitius in conscientia non tenetur ad observantiam regularem, aliquo tamen modo subest discipline religiose, c. 16.

Novitius quomodo obligetur et peccet circa castitatem, ib.

Circumstantia novitii in peccato contra castitatem quando non est aperienda in confessione, ib.

Circa paupertatem in bonis religionis quomodo obligetur et peccet, ib.

Circa bona propria quid possit facere, ib.

Ante factam professionem moriens in monasterio, sive non moriens, potest libere testari praetermisso monasterio, nisi prius sua dona illi donavit aut obtulit, ib.

Nulla religio potest novitium prohibere vel cogere ut testamentum non condat, vel monasterium relinquat haeredem, sive tale testamentum fiat causa mortis, sive ut professio sequatur, sive alio modo, ib.

Si novitius moriatur infecto testamento, religio non illi succedit, l. 5, c. 16.

Religio potest retinere bona novitii donata inter vivos, quoad omnia vel copiosa bona, si moriatur, et quoad moderata, si recedat, ib.

Quando et quae donationes inter vivos novitiis prohibeantur a Concilio Tridentino, ib.

Novitius potest retinere beneficia ecclesiastica, neque illis est privatus aut privandus sine illius consensu. Item facit fructus suos, si non postulant personalem residentiam et assistentiam, ib.

Renuntiatio beneficii a novitio facta non habet effectum, nisi secuta professione, ib.

Novitius non potest de novo provideri, nec acquirere beneficium seculare licite, tam ex parte conferentis quam recipientis; valida tamen est collatio, ib.

Post illud vero tempus necessitati s, nullum hominem in particulari obligabat, ib.

In lege veteri nullum praecipuum matrimonii contrahendi fuit, neque in lege gratiae est, ib.

Matrimonium contrahentium varii fines, c. 3.

Matrimonium factum contra promissionem vel sponsalia etiam jurata, est validum, c. 4.

Extra matrimonium nemo potest sola privata voluntate ita alteri corpus suum tradere, ut se reddat inhabilem ad matrimonium, ib.

Matrimonium servi invito domino est validum, ib.

Matrimonium per procuratorem contractum post revocatam facultatem, non est validum; neque haec facultas contrahendi potest dari irrevocabiliter, c. 4.

Femina conversa ad fidem post matrimonium consummatum, licite potest alium maritum fidelem assumere, si cum infideli manere non possit sine injuria Creatoris, c. 6.

MERITUM.

Meritum praemii essentialis non solum a charitate, sed ab aliis virtutibus provenit, l. 1, c. 3.

METUS.

Metus levis et gravis explicatio et differentia, l. 6, c. 4.

Metus reverentialis duplex; secundus, non primus sufficit ad matrimonium irritandum, id.

Vide Professio, Castitas clericalis, et Matrimonium.

MINISTERIUM.

Ministerium ecclesiasticum distinguitur a statu; ordinatur ad bonum commune, status vero ad privatum. In praemio.

MONACHUS.

Monachi olim habitabant extra urbes, et separatim, l. 3, c. 4.

Inter monasteria monachorum et clericorum quae differentia fuerit, ib.

Monachi occupabantur in divino officio canendo, vel in operibus manuum; primum exercitium adhuc perseverat, non ita secundum, ib.

Vide Status.

MONIALIS.

Vide Paupertas solemnitis, Status, Obedientia solemnitis, Ingressus religionis, Novitius, Constitutio, Pater.

N

NAZAREUS.

Nazarei non fuerunt vere religiosi, neque veram fidem habuerunt, l. 3, c. 4.

NECESSITAS.

Necessitas triplex explicatur, l. 5, c. 5.

In extrema necessitate consanguinei vel proximi, solum tenetur quis si potest subvenire, et per breve tempus differre religionis ingressum, ib.

Quenam censeatur gravis necessitas parentis, propter quam filius tenetur non ingredi religionem, ib.

Nepos in necessitate extrema avi non tenetur per multum tempus differre religionis ingressum, ib.

In favorem tamen religionis indigentis potest superior habens potestatem in hoc licite dispensare, ib.

Novitio licite et valide potest conferri beneficium regulare simplex; non ita habens administrationem, ib.

Novitius nec valide, nec licite potest eligi ad dignitates religionis; quoad Episcopatum vero et alias inferiores, valide, sed non licite, ib.

Quando et quomodo possit active eligere, ib.

Non est excludendus ab electione, si velit adesse; alii tamen non tenentur vocare, ib.

Novitius intra annum novitiatus potest ordinari, ib.

Attento jure communi, facultas et dimissoriae litterae probabiliter dari possunt ab Episcopo in cujus diocesi est monasterium: probabilius a solo Episcopo in cujus diocesi novitius habebat domicilium, ib.

Hoc facere possunt superiores ex privilegio, ib.

Novitius, secluso scandalo, non tenetur sub culpa obedire, nec servare regulam; tenetur tamen per violentiam non resistere religiosae disciplinae, ib.

An, quando et quomodo debeat puniri etiam carere ante dimissionem, ib.

Praelatus religionis respectu novitii habet curam proprii parochi et Episcopi; illi potest sub poenis et censuris praecipere quae parochus et Episcopus, ib.

Novitius non tenetur recitare officium canonicum, ib.

Novitiatus inchoari potest ante decimum aetatis annum expletum, c. 1.

Ex jure divino nullum certum novitiatus tempus ante professionem requiritur, c. 12.

Requiritur tamen ex jure positivo Ecclesiae tempus unius anni, ib.

Olim annus novitiatus non erat simpliciter necessarius nisi forte in religionibus Mendicantibus, ib.

Annus novitiatus post Concilium Tridentinum est simpliciter necessarius, ib.

Non est de substantia novitiatus ut fiat in habitu talis religionis, ib.

Annus novitiatus est computandus a die in quo aliquis ut novitius admittitur, ib.

Annus novitiatus formaliter incipit a puncto in quo, et ex intentione religionis, et ex consensu novitii, admittitur ad talem religionem, in statu novitiorum, c. 13.

Annus novitiatus potest post annos pubertatis ante decimum sextum aetatis annum inchoari, et expleri ante decimum sextum, ib.

Finito novitiatus anno potest differri professio, si detur causa rationabilis, ib.

Vide Ingressus religionis.

Distinctio inter statum novitiatus seu probationis et actualem probationem, c. 14.

Novitiatus substantialiter exigit ut non fuerit facta professio in tali religione, ib.

Non solum professio re ipsa valida, sed etiam existimata tam ex parte religiosi quam religionis, tollit rationem novitiatus, ib.

Novitiatus includit substantialiter aliquid positivum quod exterius fiat, et moraliter duret, et in quo consistat, ib.

Nulla actualis probatio est de substantia novitiatus praeter voluntariam permanentiam in tali statu, cum sufficienti exteriori significatione illius, ib.

Non est de substantia novitiatus deferre habitum no-

vitiorum, etiam ubi est distinctus ab habitu professorum, ib.

Commoratio intra claustrum, si sumatur materialiter, non est de substantia novitiatus.

Est vero, si sumatur formaliter, ib.

Novitius si statim ac ingreditur, incidat in lectum aegrotus, et ita duret per annum, censetur verus annus novitiatus, et potest profiteri, ib.

Annus novitiatus necessario debet esse integer, et computari de momento ad momentum; neque tamen oportet addere anno unum diem, c. 15.

Debet esse annus continuus et non interruptus, ib.

Quando et quomodo interrumpatur, ita ut sit necesse illum iterum inchoare, ib.

Regula universalis est, quoties juxta consuetudinem religionis censetur nova receptio necessaria, annus etiam novitiatus sufficienter interruptus existimatur, ib.

Annus novitiatus debet esse continuus usque ad professionem, et non sufficit integer semel, verbi gratia, si quis egrederetur anno expleto, et postea iterum redeat, prior annus non sufficit ad profitendum, ib.

Vide Professio.

NUPTIAE.

Nuptiae a quibusdam haereticis damnantur, ab aliis vero abstinere ab illis damnatur, l. 9, c. 1.

O

OBEDIENTIA SIMPLEX.

Obedientia duplex: specialis et generalis, l. 10, c. 1.

Obedientia quatenus est subjecto propriae voluntatis ad alienam est honesta et opus consilii, ib.

Obedientia simplex est honesta, ib.

Respectu cujus personae convenientius fiat votum simplex obedientiae, ib.

Votum obedientiae potest fieri per duas promissiones unam Deo, et alteram homini factam, c. 2.

Et tunc in illius violatione datur duplex malitia speciei distincta, ib.

Utraque mortalis ex genere suo, ib.

Obedientia potest fieri per solam promissionem homini factam, ib.

Obedientia in religione facta includit promissionem Deo et homini simul factam, ib.

Extra religionem vero facta regulariter ex voluntate intentione includit solam promissionem Deo factam, ib.

Imo non potest aliter fieri jure ecclesiastico talem promissionem homini factam irritante, ib.

Vide Votum obedientiae.

Obedientia simplex obligat ad res possibles, honestas, et non impeditivas melioris boni, c. 3.

Ex vi voti obedientiae simplicis non tenetur quis obedire, si praecipatur matrimonium contrahere, aut non ingredi religionem, aut ingredi laxiorem, ib.

An teneatur obedire, quando non in uno, vel alio opere, sed in universum in toto vivendi modo praecipuntur ea opera et vivendi ratio, quae votum potius impediunt quam juvant ad profectum virtutis, ib.

In dubio an sit honestum quod praecipitur, non tenetur obedire, ib.

Licitum tamen et melius est obedire, ib.

Quae difficultas et arduitas operis praecipiti ab obediendo excuset, ib.

Hoc votum semper habet materiam limitatam quoad varietatem, multitudinem, perfectionem, ad difficultatem operum per respectum ad votendum et ejus statum, ib.

Sub materia hujus voti regulariter non comprehenduntur pertinentia ad mutationem status, unde non potest quis obligari, verbi gratia, ad ingrediendum religionem, ib.

Item neque ad non assumendum inferiorem statum; ut, verbi gratia, ne vidua vel virgo contrahat matrimonium, ib.

Similiter non comprehenduntur omnia opera virtutis, quamvis non sint directe pugnancia cum statu votantis, ib.

Hoc votum non est necessario connexum cum voto paupertatis aut castitatis, ib.

Quaelibet persona cujuscumque conditionis hoc votum emitte potest, ib.

Etiam Papa, ib.

Item Episcopus, vel alius Praelatus, ib.

Transgressio obedientiae simplicis ex suo genere mortalis est, ib.

Quando superior praecipit per voluntatem inefficacem non obligat, et omissio nulla est culpa, ib.

Quando vero praecipit per voluntatem efficacem sufficienter significatam, non solum de actione, sed etiam de ipsa obligatione, votum obligat, ib.

Non ita quando praecipit per voluntatem efficacem de sola actione, ib.

Ut voluntas praecipientis obliget, necessarium est ut illa in particulari vel in generali per se, vel per alium sufficienter declaretur quibuscumque signis, regulariter tamen debent dari verba, vel prolata, vel scripta, ib.

Ut peccatum inobedientiae sit mortale, requiritur materia gravis, neque superior in re levi sub mortali obligare potest; si vero materia sit gravis, et simul declaret superior se velle obligare quantum potest, tunc erit peccatum mortale non obedire, ib.

Superior non censetur velle obligare sub mortali in materia gravi, nisi praecipiat in virtute obedientiae, aut alio modo aequivalenti, ib.

Intentio superioris obligantis sub mortali colligitur vel ex forma praecipienda, vel ex gravitate poenae impositae, ib.

In materia gravi, quando superior simplici tantum verbo praecipit, transgressio non est mortalis, nec venialis contra votum obedientiae, potest vero esse contra aliam virtutem, ib.

Quae causae excusent ab obligatione et violatione obedientiae, ib.

An periculum gravis damni excuset ab obediendo, ib.

Praeceptum obedientiae religiosae cum periculo vitae regulariter imponi non potest, aliquando ex causa gravi potest, ib.

Votum obedientiae simplex non est reservatum; ab Episcopo dispensari potest, ib.

Requirunt causam legitimam ut valide dispensentur in toto vel in parte, ib.

Episcopatus an possit auferre obligationem obediendi in particulari impositam, et sibi reservatam, ib.

Superior cui promissa est haec simplex obedientia, an et quomodo valeat in illa dispensare, ib.

OBEDIENTIA SOLEMNIS.

In statu religioso verum obedientiae votum fit, l. 10, c. 5.

Est quid formaliter distinctum a traditione inclusa in professione, ib.

Ad perfectam et Evangelicam abnegationem traditio religiosa et promissio obedientiae requiritur, ib.

Vide Traditio, Solemnitas, et Votum obedientiae.

Transgressio obedientiae religiosae habet duas malitias speciei diversas, unam contra religionem, aliam contra justitiam, c. 6.

In peccato obedientiae praeter malitiam sacrilegii, est unica tantum injustitiae, et nulla alia malitia respectu praelati, ib.

Potest aliquando esse aliqua specie distincta ratione materiae praecipitae, ib.

Inobedientia solum quando formaliter intenditur, causat malitiam speciei diversam ab aliis, et ex suo genere mortalem, ib.

Requiritur tamen ad hoc, ut sit peccatum mortale, absolutus contemptus ipsius Praelati, ut talis est, seu potestatis ejus, ib.

Materia voti obedientiae potest esse lex, aut constitutio, aut Praelati praecipitum, c. 7.

Tota regula continetur sub materia obedientiae religiosae, ib.

Votum obedientiae non addit regulae obligationem sub mortali, nisi in regula exprimat, vel supponitur, ib.

Si regula obliget sub veniali, votum etiam obligat sub veniali, sed alterius speciei, ib.

Duobus modis potest regula obligare sub mortali, ib.

Et duobus sub veniali, ib.

Si vero regula sub nullo peccato obligat, similiter nec votum, ib.

Est tamen adhuc aliqua imperfectio intra virtutem religionis et voti, non servare talem regulam, ib.

Quid dicendum, si quis faciat votum obediendi secundum regulam, aut votum servandi regulam, ib.

Transgressio praecipiti Praelati non volentis ullam obligationem in conscientia imponere, per se, et secluso contemptu, non est peccatum mortale aut veniale, ib.

Materia proxima obedientiae est superioris praecipitum, dummodo sit validum, remota vero res, vel actus, qui praecipitur, c. 8.

Ut praecipitum Praelati sit validum, ita ut votum obliget ad illius observantiam, praeter voluntatem requiritur potestas in praecipiente, et materia capax praecipiti, ib.

Solum res honestae, indifferentes ex objecto, et quae non apparent malae, possunt ab homine praecipiri, et esse materia obedientiae; item quae cadunt directe sub regula, vel reductive, si praecipiantur. Quod vero constat esse contra regulam religionis, non est materia hujus voti, ib.

Ex voto obedientiae solum tenetur religiosus obedire Praelato juxta professionem regulae, id est intra illius limites, ib.

Religiosus delinquens obligari potest ex praecipito non solum ad passive sustinendam poenam sibi impositam, sed etiam ad eam active suscipiendam, ib.

Religiosus tenetur obedire, quoties major aliqua auctoritas quam ordinaria regulæ additur; vel ad præcavenda mala, vel ad majorem cautelam religioso statui conferentem, ib.

Votum obedientiæposito præcepto obligat moniales ad clausuram, non vero votum castitatis, ib.

An et quando teneantur religiosi obedire et observare, si religio edat de novo constitutiones austeriores, quam antea haberet, quamvis in illas non consenserint, neque secundum illas professi prius fuerint, ib.

Papa an et quomodo possit præcipere et addere tales austeritates, ib.

An et quando professus in religione, quæ a rigore suæ primitivæ regulæ remissit, possit in virtute obedientiæ cogi ad regulam primitivam observandam facta reformatione, vel antequam fiat, ib.

Obedientia Evangelica, ut sit perfectissima, debet se extendere aliquo modo ad omnia perfecta sine ulla limitatione, c. 9.

Ad obedientiam requiritur, ut non sit de re mala, sive intrinsece, sive extrinsece, ex prohibitione, et ut materia ejus non sit contra regulam, ib.

Perfecta obedientia Evangelica in externos et internos actus cadere potest, ib.

In hoc excedit votum obedientiæ alia duo, quod interiori voluntatem Deo offert, ib.

Perfectissimam obedientiam non profitentur omnes religiones, ib.

Hæc perfectissima et universalis obedientia non repugnat omni statui religioso in particulari, fuit in Apostolis et in primis religiosis Apostolorum imitatoribus, et de facto datur in Societate Jesu, ib.

Quæ obligatio diversa oriatur ex voto obedientiæ secundum determinatam regulam, et ex voto obedientiæ secundum determinatam regulam, et ex voto obedientiæ in omnibus, quæ regulæ non repugnant, ib.

Transitus religiosi ad statum secularem est prohibitus a voto obedientiæ, c. 10.

A nullo Prælati, neque a Papa potest præcipi in virtute obedientiæ, ib.

Transitus ad religionem inferiorem vel æqualem est prohibitus a voto obedientiæ, neque ab illo Prælati præcipi potest, ib.

Transitus ad religionem perfectiorem non est materia voti obedientiæ, nec negative, nec affirmative; non potest prohiberi nec præcipi, ib.

Obligatio petendi licentiam Prælati ad hunc transitum non oritur ex voto obedientiæ, sed ex lege ecclesiastica, ib.

Potest in religione fieri votum transeundi ad aliam perfectiorem, si superior vel Papa præcipiat; hoc tamen votum non pertinet ad perfectionem status religiosi, ib.

Acceptatio pontificatus a religioso facta sine consensu Prælati, neque ex lege ecclesiastica, neque ex voto obedientiæ est prohibita aut irrita, ib.

Sic electus acceptans pontificatum liber manet a jugo religionis, neque tenetur renuntiare, et redire ad religionem, ib.

Acceptans pontificatum invito Prælati nullum peccatum committit, ib.

Electio et acceptatio episcopatus est prohibita ex jure ecclesiastico, si fiat sine consensu Prælati, ib.

Potest etiam ex voto prohiberi, ut fit in Societate Jesu, ib.

Probabilis est electionem et acceptionem episcopatus sint Prælati consensu esse prohibitam ex voto obedientiæ, et solum irritam ex jure ecclesiastico, ib.

Adhuc tamen si episcopatus immediate a Papa offeratur, licite et valide acceptari potest sine consensu Prælati, ib.

An et quando possit religiosus acceptare Episcopatum sine consensu Prælati, si ab aliis præter Papam offeratur aliis modis præter electionem, ib.

Acceptatio Episcopatus in casu gravis necessitatis et extra illum religioso præcipi potest a Summo Pontifice ratione jurisdictionis supræmæ, ib.

Hoc procedit, quamvis jurasset vel vovisset non acceptare episcopatum, ib.

Hoc præceptum non est proprie materia voti obedientiæ, ib.

Nec Generalis, nec alius Prælati potest præcipere subdito ut acceptet episcopatum, ib.

Potest vero præcipere et obligare ut acceptet beneficium curatum, ib.

Potest etiam illum tali beneficio privare valide sine causa, quamvis malo animo id faciat, ib.

Probabile tamen est solum ad beneficium regulare, et non ad seculare posse subditum obligare, ib.

Votum obedientiæ solum homini viatori seu Deo per illum præcipienti obligat, c. 11.

Si Deus per se immediate, vel per Angelum, aut alio modo extraordinario præcipiat, non tenetur religiosus ex voto obedire, ib.

Peccatum contra legem naturalem et divinam positivam non habet specialem malitiam ex circumstantia voti obedientiæ, ib.

Item neque contra legem Ecclesiæ, ib.

Votum hoc non obligat ad obediendum cuilibet homini, sed illi tantum cui religiosus voluntarie se tradit, ib.

Obedientia domino vel parenti debita non pertinet ad hoc votum, ib.

An et quando sit parendum potius uni quam alteri, si contingat multis deberi obedientiam, aliis titulis præter votum, ib.

Votum obedientiæ obligat ad parendum omnibus prælati religionis, servato ordine et respectu inter illos, ib.

Votum obligat obedire præcepto superioris prælati, omisso inferioris contrario, ib.

Papa ex vi potestatis jurisdictionis potest præcipere religionis in quacumque materia, ib.

Item ut verus prælati ex vi potestatis dominativæ, et obligare ex voto obedientiæ, ib.

Episcopus tamen ex potestate jurisdictionis, quam dominationis, atque adeo ex voto obedientiæ potest præcipere et obligare religiosos non exemptos etiam in materia ad regularem vitam pertinente, ib.

Non exempti Episcopo, ut vero et principali Prælati, promittunt obedientiam, ib.

Potestas ordinaria præcipiendi in virtute obedientiæ est in prælati localibus religionum, et ab illis delegatis, ib.

Alii officiales non habent hanc potestatem jure ordinario, ib.

Votum obedientiæ obligat moniales ad parendum Abbatissis ut vere prælati et matribus spiritualibus, ib.

Hæc potestas præcipiendi est in feminis magis limitata quam in viris, ib.

Votum obedientiæ a solo summo Pontifice duobus modis dispensari potest, c. 12.

OBLATUS RELIGIONI.

Cum oblato religioni potest Papa dispensare, liberando illum ab omni obligatione ad talem religionem, l. 6, c. 17.

Vide Professio, et Parens.

OBLIGATIO.

Obligatio mutua debet dari inter religiosum et ipsam religionem, l. 2, c. 4.

Obligatio absolute ex parte religionis ad retinendum religiosum irrevocabiliter non est necessaria, c. 14.

Contrarium non est iniquum, ib.

Obligatio inter Deum et homines non oritur nisi mediante præcepto et promissione ex parte Dei; ex parte hominis mediante voto seu promissione, c. 7.

Obligatio subveinendi et alendi in necessitate est major parentum erga filios non emancipatos, quam filiorum ergo parentes, l. 5, c. 6.

Vide Pater.

ORATIO.

Orationi semper vacandum, quomodo intelligatur, l. 8, c. 8.

ORDO.

Ordo sacer numeratur a subdiaconatu usque ad episcopatum, l. 9, c. 13.

Ordinibus minoribus et primæ tonsuræ potest Ecclesia adjungere inhabilitatem ad matrimonium, l. 6, c. 17.

Vide Castitas simplex, clericalis, et Clericus.

P

PAPA.

Papa est supremus Prælati religionum, l. 2, c. 16, l. 16, c. 15 et 14.

Vide Paupertas solemnis, Obedientia simplex, Obedientia solemnis, Castitas simplex, Castitas clericalis, Castitas solemnis, Matrimonium, Potestas, Approbatio, et Votum religionis.

PARENS.

Parentes possunt directe irritare omnia vota filiorum impuberum, nullo excepto, l. 4, c. 6.

Non possunt parentes irritare votum solemnne castitatis annexum sacris Ordinibus, si filius impubes voluntarie ordinetur, ib.

Item neque votum castitatis simplex vel solemnne a filio pubere factum, etiam illis invitis, ib.

Parens potest vendere filium in servum ob gravem aliquam necessitatem, dum est in sua potestate, non tamen potest in infantia ita donare religioni, ut post annos pubertatis teneatur permanere in monasterio, l. 6, c. 3.

Vide Pater, Votum religionis, et Paupertas solemnis.

PAROCHUS.

An parochi et Prælati Episcopis inferiores teneantur perpetuo manere in suo munere? Negat Divus Thomas, l. 1, c. 17.

Quæ differentia detur inter illos et Episcopos, ib.

Non sunt instrumenta et officiales Episcoporum, sed ordinarii pastores, et causæ proximæ in suo ordine principales, ib.

Assignantur tres inferiorum pastorum gradus, ib.

Parochi sunt veri pastores, licet coadjutores et subordinari, Episcopis, ib.

Parochorum munus esse de jure divino, et consequenter non posse ab Ecclesia auferri, est probabile, ib.

Parochi sunt in statu perfectionis exercendæ, ib.

PATER.

Pater potest revocare a religione filium impuberem intra annum, si non consensit tacite vel expresse illius ingressui, l. 5, c. 1.

Potest licite pater vel mater offerre religioni filium educandum ante usum rationis, ut postea perseveret, ib.

In hoc casu nec pater potest filium revocare, nec filium egredi ante annos pubertatis sine consensu religionis, ib.

Pater vel mater potest cogere ad ingressum religionis filium ratione utentem ante annos pubertatis, non expectata vel etiam repugnante illius voluntate, c. 2.

Hæc potestas manet in altero parente, si alius moriatur, ib.

Pater licite et valide potest offerre filiam religioni, repugnante matre, ib.

Non ita mater patre contradicente, ib.

Si vero pater non repugnet, quamvis positive non consentiat, potest mater filium offerre, ib.

Pater non potest absolute, omnia filii cura, nisi sufficienter ei provideat, illum deserere, aut ingredi regionem, c. 6.

Intelligitur hæc obligatio erga filium non emancipatum; nam erga emancipatum in necessitate positum eodem modo quo filius ergo parentes, ib.

Pater vel mater severe custodiens et tractans filiam, ita ut tædio affecta eligat religionem ingredi, non facit illi violentiam, dummodo id non intendat, aut nimium excedat in paterna severitate, c. 9.

Pater vel mater sine peccato potest cogere filiam ante annos pubertatis ut ingrediatur monasterium; non vero post pubertatem, quamvis sit tantum ad educationem et clausuram; non tamen incurrit propter hoc excommunicationem, ib.

Item non incurrit excommunicationem, si relinquat hæredem ea conditione ut ingrediatur monasterium, ib.

Vide Votum religionis.

S. PAULUS.

Paulus neque ante, neque post apostolatam contraxit matrimonium, l. 9, c. 14.

PAUPER TAS SIMPLEX.

Paupertas actualis non est necessaria ad salutem, neque hominibus præcepta, l. 8, c. 1.

Votum simplex paupertatis per se honestum est, ac de meliori bono, c. 2.

Voluntaria paupertas est utilis ad perfectionem, et inter opera consilii computatur, ib.

In voluntaria paupertate includitur voluntas carendi divitiis et actualis carentia, ib.

Est optimum et opus consilii vivere paupertatem, ib.